

Na osnovu čl. 60. stav 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo – prečišćeni tekst (*Službene novine Kantona Sarajevo, br. 22, od 27.08.2010. godine*) i čl. 9. Pravila studiranja za prvi ciklus studija na visokoškolskim ustanovama Univerziteta u Sarajevu, na prijedlog Vijeća Odsjeka za geografiju, Nastavno-naučno vijeće Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, na sjednici održanoj 7.02.2011.godine donijelo je

**PRAVILNIK O TERENSKOJ NASTAVI
NA ODSJEKU ZA GEOGRAFIJU
PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA SARAJEVO**

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom o terenskoj nastavi na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuje se način izvođenja i organizacije terenske nastave na Odsjeku za geografiju (u daljem tekstu: Odsjek) Prirodno-matematičkog fakulteta Sarajevo (u daljem tekstu: Fakultet).

Član 2.

Terenska nastava je obavezan vid nastavnog procesa, kao i svaki drugi nastavni predmet, a izvodi se na terenu.

Terenskim nastavnim procesom primjenjuju se i praktično provjeravaju na terenu teorijska znanja.

Terenskom nastavom se: rekognosciraju horološke geografske cjeline, kompariraju vizuelne geografske pojave, procesi i transformacije sa usvojenim teorijskim znanjima, tematski kartiraju geografski procesi i pojave, vrše praktična istraživanja prema zadatoj temi uz primjenu terenskih sredstava i pomagala, obavljaju najrazličitiji komponentni i kompleksni praktični i drugi zadaci.

Ostvarivanje ciljeva terenske nastave vrši se maršrutno i stacionarno putem komponentnih ili kompleksnih geografskih eksplanacija.

Ponavljanje maršrute po godinama studija treba izbjegavati.

Član 3.

Terenska nastava se organizuje u tuzemstvu i inozemstvu. Terenske nastave u inozemstvu se mogu organizovati za više godine studija prvog ciklusa, a prema potrebi i za studente drugog ciklusa.

Terenske nastave u inozemstvu se mogu kombinovati sa istim u Bosni i Hercegovini.

Član 4.

Terenska nastava se realizira na razini nastavnih smjerova, a prema nastavnom planu i programu iz nastavnih predmeta: Terenska nastava I, Terenska nastava II, Terenska nastava III, Terenska nastava IV, Prostorno-planerska praksa u geografiji I, Prostorno-planerska praksa u geografiji II i Prostorno-planerska praksa u geoekologiji i turizmu.

Član 5.

Terenska nastava se organizuje i izvodi na kraju parnog semestra akademske godine.

Terenske nastave iz prethodnog stava su višednevne i to u obimu broja nastavnih sati nastavnih predmeta date akademske godine.

Terenska nastava se može organizovati kao poludnevna ili jednodnevna u toku nastavnog procesa predavanja i vježbi.

Terenske nastave iz prethodnog stava se izvode iz predmeta koji tematskim geografskim sadržajem pruža mogućnost terenske opservacije u okolini Sarajeva.

II PRAVA I OBAVEZE UČESNIKA TERENSKJE NASTAVE

Član 6.

Terensku nastavu pohađaju studenti geografije.

Učešće na terenskoj nastavi potvrđuje se potpisom u index/upisnicu od strane predmetnog nastavnika ili voditelja terenske nastave, a ocjenom u index/upisnicu i prijavu za prezentaciju ili uspješno završen i odbranjen rad iz dobivenog terenskog zadatka.

Član 7.

Terensku nastavu organizuju i izvode nastavnici i saradnici (voditelji), koji učestvuju u realizaciji nastavnog procesa iz predmeta akademske godine u kojoj se izvodi terenska nastava.

Voditelje terenske nastave imenuje Vijeće odsjeka.

Jednog nastavnika ili nastavnika i saradnika Vijeće odsjeka imenuje za organizatora terenske nastave.

Član 8.

Organizator terenske nastave u saradnji sa voditeljima terenske nastave sačinjava plan i program terenske nastave.

Plan i program terenske nastave sadrži:

- Vrijeme realizacije;
- Maršrutu i stacionare;
- Učesnike terenske nastave (studenti, voditelji i organizator)
- Kratak programski sadržaj u kojem se preciziraju: ciljevi, oblici nastavnog rada, nastavne metode, sadržaj rada, nastavna sredstva i nastavna pomagala, zadaci i očekivani rezultati.

Plan i program terenske nastave za tekuću akademsku godinu utvrđuje Vijeće odsjeka tokom mjeseca marta i objavljuje ga na oglasnoj ploči najkasnije do 1. aprila tekuće akademske godine.

Član 9.

Organizator terenske nastave je odgovoran za realizaciju plana i programa terenske nastave.

Voditelji terenske nastave pomažu organizatoru i odgovorni su za realizaciju programskih sadržaja iz matične oblasti za koju su zaduženi.

Član 10.

Program terenske nastave definiše se prema realno iskazanim finansijskim mogućnostima studenata.

Član 11.

Troškove terenske nastave (prijevoz, smještaj, ishrana i dr.) snose studenti, koji zajedno sa nastavnicima i saradnicima, koncenzusom odlučuju o izboru najpovoljnijeg ponuđača (agencije) za organizaciju prijevoza, smještaja, ishrane, posjete znamenitostima i sl.

Troškove terenske nastave nastavnika i saradnika snosi Fakultet.

Član 12.

Studenti učesnici terenske nastave se pripremaju za realizaciju iste ispunjavanjem stručnih i tehničkih zahtjeva koji proizlaze iz plana i programa terenske nastave.

Upoznavanje studenata sa planom i programom terenske nastave obaveza je organizatora i voditelja.

Član 13.

Učesnici terenske nastave dužni su se ponašati primjereno i odgovorno, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Etičkim kodeksom Univerziteta u Sarajevu, Pravilima studiranja, Statutom i dr. općim aktima Univerziteta i Fakulteta.

Svako ponašanje koje nije u skladu sa propisima iz prethodnog stava biće od organizatora i voditelja terenske nastave oštro sankcionisano.

Član 14.

Šef Odsjeka i predmetni nastavnici na početku svake akademske godine obavještavaju studente o okvirnim planovima izvođenja terenske nastave.

U organizaciji terenske nastave mogu učestvovati i studenti, a obavezno učestvuju studenti završnih godina i studenti kojima je to dio studijskog programa.

Ostvarivanje svojih prava i obaveza u organizaciji terenske nastave studenti postižu na sjednicama Vijeća odsjeka putem svojih predstavnika ili u neposrednoj komunikaciji sa organizatorom terenske nastave.

Član 15.

Realizaciju višednevne terenske nastave odobrava Dekan Fakulteta, a na prijedlog Šefa Odsjeka.

Odobrenje Dekana iz prethodnog stava uključuje ovjeren spisak studenata sa organizatorom i voditeljima terenske nastave.

Član 16.

Po završetku terenske nastave, organizator i voditelji obavezni su podnijeti izvještaj Vijeću odsjeka.

III PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja na Nastavno-naučnom vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči i službenoj web stranici Odsjeka za geografiju.

U Sarajevu, 7.02.2011.godine

Šef Odsjeka za geografiju

Dr.Safet Nurković, redovni profesor

Dekan Fakulteta

Dr.Muriz Spahić, redovni profesor